

Sisällys

Johdanto	1
1 Yleistä	1
2 Tieliikennelaki Suomen liikennejärjestelmässä ja tieliikenteen tilannekuva	3
2.1 Suomi kaupungistuu ja ikääntyy	3
2.2 Tieliikenneverkko ja sen tila	4
2.3 Ajoneuvokanta	5
2.4 Ajokortit	6
2.5 Liikenne- ja kuljetussuorite	6
2.6 Polkupyöräily	7
2.7 Raitioliikenne	8
3 Tieliikennelaki ja liikenneturvallisuus	9
4 Kansainvälinen sopimusjärjestelmä tieliikennelain taustalla	10
4.1 Tausta	10
4.2 Tieliikenteen kansainväliset yleissopimukset	11
4.3 EU:n lainsäädäntö	13
5 Tieliikenteen automaatio ja digitalisaatio	14
6 Liikenteenvalvonta ja tieliikenteen seuraamusjärjestelmä	16
6.1 Liikenteenvalvonta	16
6.2 Liikenne rikokset	18
6.3 Liikenne rikkomus	19
6.4 Tieliikenteen seuraamukset	21

1	Yleiset säännökset	31
1 §	Soveltamisala	31
2 §	Määritelmät	32
2	Tieliikenteen periaatteet	41
3 §	Tienkäyttäjän yleiset velvollisuudet	43
4 §	Tienkäyttäjän ennakointivelvollisuus	44
5 §	Turvallinen ajoneuvon ja raitiovaunun ajaminen	47
6 §	Ajoneuvon ja raitiovaunun käyttäminen	48
7 §	Avustamisvelvollisuus	49
3	Liikennesäännöt	51
3.1	Yleiset säännöt	51
8 §	Liikennesääntöjen noudattaminen ja liikenteenohjaus	51
9 §	Yleiset nopeusrajoitukset	52
10 §	Esteetön kulku hälytysajoneuville ja kulkueelle	53
11 §	Esteetön kulku junalle ja raitiovaunulle sekä rautatien tasoristeyksen ylittäminen	54
12 §	Tiellä oleva este	55
3.2	Jalan kulkeminen	56
13 §	Jalankulkijan paikka tiellä ja heijastimen käyttäminen	56
14 §	Jalankulku pihakadulla ja kävelykadulla	57
15 §	Jalankulkijaryhmät ja kulkueet	58
16 §	Ajoradan ylittäminen	58
3.3	Ajoneuvolla ajaminen	59
17 §	Ajoneuvon kuljettajaa koskevat yleiset vaatimukset	59
18 §	Tien eri osien käyttö	60
19 §	Ajoneuvon paikka ajoradalla	61
20 §	Ajoneuvojen välinen etäisyys	62
21 §	Ryhmittäminen	62
22 §	Kääntyminen	63
23 §	Polkupyöräilijän sekä taajaman ulkopuolella mopoilijan kääntyminen	65
24 §	Väistäminen	65
25 §	Väistämisen osoittaminen	68
26 §	Linja-auton pysäkillä lähtevän linja-auton väistäminen	68
27 §	Ajoneuvon ajaminen suojatien yli	69
28 §	Ajaminen risteyksessä	70

29 §	Turvallisen tilan antaminen ja varovaisuusvelvollisuus	71
30 §	Kohtaaminen	72
31 §	Ohittaminen	72
32 §	Ohituskiellot	73
33 §	Ohittajan ja ohitettavan keskinäiset velvollisuudet	75
34 §	Ajoneuvon peruuttaminen ja kääntäminen	75
35 §	Ajoneuvon siirtäminen sivusuunnassa	76
36 §	Pysäyttäminen ja pysäköinti	76
37 §	Pysäyttämistä ja pysäköimistä koskevat kiellot	77
38 §	Pysäköimistä koskevat kiellot	79
39 §	Liikkumisesteisen pysäköintitunnus	81
39 a §	Kotihoidon pysäköintitunnus	82
40 §	Pysäköinnin alkamisajan ilmoittaminen	83
41 §	Ajoneuvon pysäyttämiseen ja pysäköintiin liittyvät toimet	84
42 §	Ajoneuvon säilyttäminen tiellä	84
43 §	Pihakadulla ajaminen ja pysäköinti	85
44 §	Kävelykadulla ajaminen, pysäyttäminen ja pysäköinti	85
45 §	Liikennemerkillä osoitetulla pyöräkadulla ajaminen, pysäyttäminen ja pysäköinti	86
46 §	Liikennemerkillä osoitetussa tunnelissa ajaminen, pysäyttäminen ja pysäköinti	87
47 §	Ääni- ja valomerkki	87
48 §	Suuntamerkki	87
49 §	Valojen käyttö ajettaessa	88
50 §	Valojen käyttö pysäytetyssä tai pysäköidyssä ajoneuvossa	90
51 §	Hätävilkkukytkennän käyttäminen	91
52 §	Kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän ajaminen	92
53 §	Eläimen kuljettaminen	93
54 §	Tarpeettoman ja häiritsevän ajon kielto	94
55 §	Moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeettoman joutokäynnin kielto	94
56 §	Ajoneuvon hinaaminen	95
57 §	Tienkäyttäjien varoittaminen	96
3.4	Moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajaminen moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä	97
58 §	Sallittu liikenne moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä	97
59 §	Liittyminen moottoritielle tai moottoriliikennetielle ja sieltä poistuminen	97

60 §	Ajoneuvon kääntäminen ja peruuttaminen moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä	98
61 §	Ajoneuvon paikka moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä	98
62 §	Ajoneuvon hinaaminen moottoritiellä ja moottoriliikennetiellä	99
3.5	Raitiovaunun kuljettaminen	100
63 §	Raitiovaunun paikka tiellä	100
64 §	Raitiovaunun kuljettamista koskevat muut liikennesäännöt	101
4	Liikenteenohjaus	103
4.1	Liikenteenohjaajat	104
65 §	Liikenteenohjaaja	104
66 §	Erikoiskuljetusten liikenteenohjaajan kelpoisuus	107
67 §	Erikoiskuljetusten liikenteenohjaajanoikeuden myöntäminen	108
68 §	Erikoiskuljetusten liikenteenohjaajanoikeuden peruuttaminen	109
4.2	Liikenteenvalvojan merkit	110
69 §	Käsimerkit ja ajoneuvosta annettavat merkit	110
4.3	Liikenteenohjauslaitteet	112
70 §	Liikenteenohjauslaitteet	112
71 §	Liikenteenohjauslaitteen asettaminen	113
72 §	Poikkeukset liikenteenohjauslaitetta asetettaessa	115
73 §	Häiritsevän tai luvattoman laitteen asettaminen tielle	117
4.4	Liikennevalot	118
74 §	Liikennevalo-opastimet	118
4.5	Liikennemerkit	122
75 §	Liikennemerkkien jaottelu	122
76 §	Varoitusmerkki	123
77 §	Etujajo-oikeus- ja väistämismerkit	129
78 §	Kielto- ja rajoitusmerkki	132
79 §	Määräysmerkki	142
80 §	Sääntömerkki	147
81 §	Opastusmerkki	154
82 §	Lisäkilpi	163
83 §	Muut liikenteenohjaukseen tarkoitetut merkit	168

4.6	Tiemarkinnät	172
84 §	Tiemarkintä	172
85 §	Pituussuuntaiset merkinnät	172
86 §	Poikkisuuntaiset merkinnät	174
87 §	Muut tiemarkinnät	176
5	Ajoneuvon käyttäminen	181
5.1	Yleiset säännökset	182
88 §	5 luvun määritelmät	182
89 §	Maastoliikenne ja sotilasajoneuvot	185
5.2	Turvallitteet ja suojalitteet ajon aikana	190
90 §	Turvavyö ja muut istuinpaikan turvallitteet	190
91 §	Turvavyön käytöstä ilmoittaminen linja-autossa	190
92 §	Suojakypärä	191
93 §	Poikkeukset turvavyön ja suojakypärän käyttövelvollisuudesta	193
94 §	Lasten turvallitteet	195
95 §	Lasten turvallitteen käyttöä ja henkilöiden kuljetuksia koskevat vastuusäännökset	197
96 §	Moottorikelkan hätäkatkaisin	198
97 §	Sammutin ja ensiaputarvikkeet linja-autossa	198
5.3	Tekninen laite ajon aikana	199
98 §	Teknisen laitteen käyttäminen	199
5.4	Ajoneuvokohtaiset nopeusrajoitukset	200
99 §	Ajoneuvon suurin sallittu nopeus	200
100 §	Ohjautuva akseli	207
101 §	Suurin sallittu nopeus hinattaessa	208
102 §	Nopeuskilpi	209
103 §	Hitaan ajoneuvon kilpi	210
5.5	Renkaat ja liukuesteet	212
104 §	Renkaiden kulutuspinna ja ominaisuudet	212
105 §	Talviaikana käytettävät renkaat	214
106 §	Ajoneuvon renkaiden liukuesteet	217
5.6	Tavarakuljetukset	222
107 §	Yleiset kuormausäännökset	222
108 §	Kuorman sijoittaminen	224
109 §	Kuorman varmistaminen	226
110 §	Kuorman merkitseminen	228

111 §	Kuormaukseen käytettävän ajoneuvon tai työvälineen kuljetus	230
112 §	Ajoneuvolle sallitun mitan ylittävä kuorma	231
113 §	Vene ja matkailukori	232
114 §	Vastuu ajoneuvon kuormaamisesta kaupallisissa kuljetuksissa	233
5.7	Ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa ja päämitat käytettäessä ETA-valtiossa rekisteröityä tai käyttöönotettua ajoneuvoa	235
115 §	ETA-valtiossa rekisteröity tai käyttöönotettu ajoneuvo	235
116 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun moottori-käyttöisen ajoneuvon ja hinattavan ajoneuvon akselille ja telille kohdistuva suurin sallittu massa	237
117 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton suurin sallittu massa	241
117 a §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun perävaunun suurin sallittu massa	242
118 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun traktorin, moottorityökoneen ja maastoajoneuvon suurin sallittu massa	242
119 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun kaksi- ja kolmipyöräisen ajoneuvon sekä niihin rinnastettavan nelipyöräisen ajoneuvon kuormitus	244
120 §	ETA-valtiossa rekisteröityyn traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon massa	245
121 §	ETA-valtiossa rekisteröityyn traktoriin kytkettävä hinattava ajoneuvo	246
122 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa	246
123 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun traktorin, moottorityökoneen tai maastoajoneuvon sekä hinattavan ajoneuvon yhdistelmän suurin sallittu massa	251
124 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvo-yhdistelmän massaa koskevat poikkeukset vaarallisten aineiden kuljetuksessa	252
125 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden yhdistelmän suurin sallittu pituus	254
126 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden yhdistelmän muut päämitat	258

127 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun moottoripyörän, mopon, kolmipyörän, nelipyörän, kevyen nelipyörän ja raskaan nelipyörän suurimmat sallitut päämitat	259
128 §	ETA-valtiossa käyttöönotetun kevyen sähköajoneuvon, moottorilla varustetun polkupyörän ja polkupyörän sekä näiden perävaunun suurin sallittu leveys	259
129 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun traktorin ja moottorityökoneen sekä niihin kytketyn perävaunun leveys	260
130 §	ETA-valtiossa rekisteröidyt tai käyttöönotetut tienpitoon ja maatalouteen käytettävät ajoneuvot ja laitteet	262
130 a §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun moottorikelkan ja raskaan moottorikelkan sekä niihin kytketyn hinattavan ajoneuvon leveys	264
131 §	ETA-valtiossa rekisteröityjen tai käyttöönotettujen muiden kuin tässä luvussa mainittujen ajoneuvojen päämitat	265
131 a §	Pitkän ajoneuvoyhdistelmän merkinnät	266
132 §	ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja autolla vedettävän ajoneuvoyhdistelmän kääntyminen	267
132 a §	Ajoneuvoyhdistelmän vakaus	271

5.8	Ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän suurimmat sallitut massat ja päämitat käytettäessä muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröityä tai käyttöönotettua ajoneuvoa	274
133 §	Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröity tai käyttöönotettu ajoneuvo	274
134 §	Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvon akselille ja telille kohdistuvat suurimmat sallitut massat	274
135 §	Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton suurin sallittu massa	275
136 §	Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun perävaunun suurin sallittu massa	276
137 §	Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa	277
138 §	Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden yhdistelmien suurin sallittu pituus	277
139 §	Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun ajoneuvon muut suurimmat sallitut päämitat	278

140 §	Muussa kuin ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöön- otetun ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän kääntyminen	279
5.9	Henkilökuljetukset	279
141 §	Henkilökuljetus autolla	279
142 §	Matkustajamäärä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa	280
143 §	Koulu- ja päivähoitokuljetusten merkitseminen	281
144 §	Henkilökuljetus kaksi- ja kolmipyöräisellä moottori- käyttöisellä ajoneuvolla sekä niihin rinnastettavalla nelipyöräisellä ajoneuvolla	282
145 §	Henkilökuljetus traktorilla ja moottorityökoneella	284
146 §	Henkilökuljetus maastoajoneuvolla	284
147 §	Henkilökuljetus polkupyörällä ja kevyellä sähköajoneuvolla	285
148 §	Henkilökuljetus kuorma- ja pakettiauton kuormatilassa	285
149 §	Henkilökuljetus perävaunussa	286
5.10	Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja hinattavan ajoneuvon kytkeminen	288
150 §	Yleiset kytkentäsäännöt	288
151 §	Autoon kytkettävä hinattava ajoneuvo	294
152 §	Autoon kytkettävän hinattavan ajoneuvon suurin sallittu massa	296
153 §	Perävaunun kytkeminen kaksi- tai kolmipyöräiseen ajoneuvoon sekä siihen rinnastettavaan nelipyöräiseen ajoneuvoon	299
154 §	Hinattavan ajoneuvon kytkeminen moottorityökoneeseen ja maastoajoneuvoon	300
5.11	Erityisvalaisimet	301
155 §	Taksivalaisimen käyttäminen	301
156 §	Muut valaisimet	302
157 §	Maastoajoneuvon käyttäminen	305
5.12	Erikoiskuljetus	306
157 a §	Kuljetuksen luokittelu erikoiskuljetukseksi	306
158 §	Erikoiskuljetuksen suorittaminen	308
159 §	Erikoiskuljetuslupa	309
6	Liikenne rikkomus ja liikennevirhemaksu	311
160 §	Liikennevirhemaksun määrääminen	311
161 §	Ajoneuvokohtaisen liikennevirhemaksun määrääminen	316
162 §	Tienkäyttäjän yleiset rikkomukset	319
163 §	Jalankulkijan rikkomukset	320

164 §	Moottorittoman ajoneuvon ja eläimen kuljettajan rikkomukset	321
165 §	Nopeusrajoituksen rikkominen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tai raitiovaunulla	322
166 §	Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun kuljettajan liikenne rikkomukset	324
167 §	Henkilökohtaisen turvalaitteen käyttöä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa koskevat rikkomukset	325
168 §	Ajoneuvon kuormausta sekä mittoja ja massoja koskevat rikkomukset	326
169 §	Moottorikäyttöisen ajoneuvon henkilökuljetusta koskevat rikkomukset	326
170 §	Ajoneuvon kytkentää koskevat rikkomukset	327
171 §	Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun käyttöä koskevat rikkomukset	327
172 §	Maastoajoneuvon kuljettajan tieliikenne rikkomukset	328
173 §	Liikennevirhemaksua koskevan päätöksen sisältö	328
174 §	Liikennevirhemaksua koskevan päätöksen tiedoksianto	330
175 §	Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskevan päätöksen tiedoksianto	332
176 §	Vastuu ajoneuvokohtaisesta liikennevirhemaksusta	333
177 §	Liikennevirhemaksun maksuaika	336
178 §	Liikennevirhemaksun täytäntöönpano	336
179 §	Takautumisoikeus	336
180 §	Tarkemmat säännökset	337
180 a §	Viittaus rikoslakiin	337

7 Erinäiset säännökset 343

181 §	Valvonta	343
182 §	Ajoneuvon pysäyttäminen ja tarkastus	344
183 §	Ajon estäminen päihtymyksen vuoksi	345
184 §	Poikkeukset velvollisuudesta noudattaa liikennesääntöjä	347
185 §	Ilmoitus liikenne rikkomusta tai liikenne rikokosta koskevasta päätöksestä	351
186 §	Ilmoitus Suomessa tehdystä liikenne rikoksesta tai liikenne rikkomuksesta toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn ajoneuvon omistajalle, haltijalle tai tilapäiselle käyttäjälle	351
187 §	Tien tilapäinen sulkeminen	355
188 §	Työn tekeminen tiellä	356
189 §	Painonvalvontalaitteen asettaminen	356

190 §	Liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen myöntäminen	357
190 a §	Kotihoidon pysäköintitunnuksen myöntäminen	359
191 §	Erikoiskuljetusluvan myöntäminen	360
192 §	Eräitä ajoneuvoja ja ajoneuvoyhdistelmiä koskevat poikkeukset	362
193 §	Muutoksenhaku	363
194 §	Voimaantulo	363
195 §	Siirtymäsäännökset	364
 Syventävää luettavaa		367
Asiahakemisto		369
Liite: Valtioneuvoston asetus liikenteenohjauslaitteiden käytöstä 20.5.2020/379		375